

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа)

05.11.2024

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Українформ. – 2024. – 4 лист. Україна й Індія посилять співпрацю щодо спільних культурних проєктів. – Інф.](#)

[NV. –2024. – 4 лист. «Я розчарований». Сікорський заявив про відсутність прогресу в питанні ексгумації жертв Волинської трагедії. – Інф.; Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 4 лист. «Я розчарований»: глава МЗС Польщі заявив, що Андрій Сибіга не дотримався обіцянки. – Ткаченко М.](#)

Вшанування пам'яті

[Українформ. – 2024. – 4 лист. На Одеській кіностудії встановили пам'ятну табличку режисерці Кірі Муратовій. – Інф.](#)

Театр

[Вечірній Київ. – 2024. – 4 лист. У Києві відбулась театральна прем'єра за творами Василя Стефаника. – Скотнікова О.](#)

[Українформ. – 2024. – 3 лист. Прем'єра на Лівому березі: колективний сон за реальними подіями і трагедією Шекспіра. – Базів Л.](#)

Музика

[Українформ. – 2024. – 4 лист. У Національній філармонії відбудеться українська прем'єра концерту «Далеко від дому». – Інф.](#)

[День. – 2024. – 4 лист. 11 листопада в Києві звучатиме музика польських композиторів-титанів ХХ століття в День відновлення польської Незалежності у виконанні славетної «Київської камерати». – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 4 лист. Берег любові крізь роки. Іво Бобул та Ліля Сандулеса виступлять із концертом в Києві. – Руденко Л.](#)

Візуальні мистецтва

[Вечірній Київ. – 2024. – 4 лист. У Києві відкрили фотовиставку на підтримку українських журналістів, які у полоні рф. – Скотнікова О.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 4 лист. Шість вимірів сучасного українського мистецтва: музей діаспори презентує цікавий артпроєкт. – Асадчева Т.](#)

[Village Україна. – 2024. – 4 лист. Киянам пропонують здати старі ключі, щоб зробити їх частиною артоб'єкту. – Мельник К.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Вечірній Київ. – 2024. – 4 лист. У київському кінотеатрі «Жовтень» стартував місяць європейського кіно: програма. – Катаєва М.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 4 лист. Сюрреалізм української дійсності та бабак степовий: у столиці показали стрічку «Редакція». – Катаєва М.](#)

[Фокус.–2024. – 4 лист. Що варто подивитися з 53-ї «Молодості»: 6 нових фільмів, які має побачити кожен. – Грисюк В.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 4 лист. Фільм «Ти – Космос» здобув нагороди на кінофестивалі у Трієсті. – Інф.](#)

[УНІАН. – 2024. – 4 лист. Вийшов трейлер українського комедійного трилеру «Морена» з позначкою 18+: коли в кінотеатрах. – Григоренко М.; Укрінформ. – 2024. – 4 лист. Вийшов трейлер фільму жахів «Морена». – Інф.](#)

[УНІАН. – 2024. – 4 лист. В українському фільмі «БожеВільні» знявся актор, що виїхав до РФ: у Film.ua прокоментували. – Яніна К.](#)

Література

[Український тиждень. – 2024. – 4 лист. Французька література в Україні: Гонкурівські лауреати, бандесіне, класика. – Романцова Б.](#)

Музейна справа

[Укрінформ. – 2024. – 4 лист. У Варшаві українські музейники обговорюють роль музеїв у відновленні України. – Інф.](#)

[Village Україна. – 2024. – 4 лист. Дивіться, який Музей новітнього мистецтва відкрили в Києві. – Кіхтенко В.](#)

Охорона культурної спадщини

[Укрінформ. – 2024. – 4 лист. В Україні через російську агресію пошкоджені 1 179 об'єктів культурної спадщини. – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 4 лист. Відновлення архітектурних перлин: у столиці відрестарують садибу Лапинського. – Асадчева Т.; Village Україна. – 2024. – 4 лист. Садибу Лапинських на вулиці Гончара відреставрують. Ось візуалізації. – Мельник К.](#)

[Village Україна. – 2024. – 4 лист. Ось як каплицю Вітте на Байковому кладовищі очистили від дерев. Тепер її мають оцифрувати. – Мельник К.](#)

[Village Україна. – 2024. – 4 лист. Лісопильню Сніжка на Турівській майже повністю розібрали – Перов. – Гриненко В.](#)

[УНН. – 2024. – 5 лист. У Маріуполі окупанти знищили монументальні панно – міськрада. – Шрамко Ю.](#)

Підтримка України у світі

NV. –2024. – 4 лист. Порожні ліжка. У Нью-Йорку американський фотограф створив інсталяцію, присвячену українським дітям, яких викрала Росія. – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 4 лист. Гонкурівська премія оголосила лавреата. – Інф.

Загальні питання

Укрінформ. – 2024. – 4 лист. Україна й Індія посилять співпрацю щодо спільних культурних проєктів. – Інф.

Міністр культури та стратегічних комунікацій Микола Точицький обговорив із Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Індія в Україні Раві Шанкаром перспективи українсько-індійського співробітництва у сфері культури та інформації. «Важливим кроком у зміцненні дружніх зв'язків між нашими народами та культурами є Програма культурної співпраці на 2024–2028 роки, підписана цього року у серпні під час візиту Прем'єр-міністра Індії Нарендри Моді в Україну», – підкреслив Микола Точицький. Він наголосив, що Україна зацікавлена у розвитку співпраці з Індією та реалізації спільних проєктів у різних культурних напрямках. За словами посла, «культурна дипломатія є важливою складовою у співпраці між Україною та Індією. Співробітництво у сфері культури має бути взаємоактивним і ми готові зміцнити наші відносини через спільні ініціативи, такі, як Дні України в Індії. Подібні заходи стануть платформою для обміну культурними цінностями та досвідом. До того ж, Індійська рада зі культурних зв'язків (ICCR) готова допомагати у просуванні культурних проєктів на міжнародному рівні, що відкриває нові можливості для співпраці». Окрім того, Микола Точицький окреслив ключові напрями та проєкти, які потребують підтримки із боку іноземних партнерів. Зокрема, йдеться про програму підтримки перекладів української літератури Translate Ukraine, реалізацію культурних проєктів в Індії під патронатом Першої леді України Олени Зеленської – «Українська книжкова полиця» та українськомовні аудіогіди у провідних музеях і культурних об'єктах, а також проєкт «Національні книжкові полиці в українських бібліотеках». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3923402-ukraina-j-india-posilat-spiivpracu-sodo-spilnih-kulturnih-proektiv.html>

NV. –2024. – 4 лист. «Я розчарований». Сікорський заявив про відсутність прогресу в питанні ексгумації жертв Волинської трагедії. – Інф.; Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 4 лист. «Я розчарований»: глава МЗС Польщі заявив, що Андрій Сибіга не дотримався обіцянки. – Ткаченко М.

Міністр закордонних справ Польщі Радослав Сікорський заявив, що «розчарований», бо прогресу у справі ексгумації жертв Волинської трагедії досі немає. Про це він сказав 4 листопада в інтерв'ю TVN 24. «Я розчарований, бо міністр закордонних справ України обіцяв мені поступ у цій справі до Дня всіх святих [1 листопада], але поступу немає. Ми вважаємо, що це є частина європейського культурного коду, щоб тіла навіть ворогів поховати згідно з християнським обрядом. І Україна наче з тим погоджується, бо дозволила ексгумацію 100 тисяч солдатів Вермахту, які туди прибули як загарбники. Отже, ще раз звертаюся до української влади. Ми це зробимо за власний кошт, єдине, чого потребуємо – це дозволу на відновлення ексгумації, який призупинили у 2017 році», – заявив Радослав Сікорський. Відповідаючи на

запитання про інші спірні питання між Україною та Польщею і про можливість висування умов для надання допомоги Україні, Сікорський підкреслив, що навіть у дружніх відносинах між сусідами завжди існують спірні питання, але для України війна є питанням виживання. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/world/countries/volinska-tragediya-glava-mzs-polshchi-visloviv-rozcharuvannya-cherez-zatrimku-eksgumaciji-zhertv-50463820.html>

<https://zn.ua/ukr/POLITICS/ja-rozcharovanij-hlava-mzs-polshchi-zajaviv-shcho-andrij-sibiha-ne-dotrimavsja-obitsjanki.html>

Вшанування пам'яті

Укрінформ. – 2024. – 4 лист. На Одеській кіностудії встановили пам'ятну табличку режисерці Кірі Муратовій. – Інф.

На фасаді Одеської кіностудії 4 листопада відкрили пам'ятну табличку режисерці Кірі Муратовій, а в Музеї кіно оновили присвячену їй експозицію. «Муратова – не глядацький режисер. Але кожен її фільм несе в собі стільки нового та незвичайного, нових відкриттів, прийомів та елементів кіномови, що саме це стає параграфами та главами у підручниках для майбутніх кінематографістів. Муратова – явище світового рівня», – сказав актор і кінознавець Євген Женін. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3923405-na-odeskij-kinostudii-vstanovili-pamatnu-tablicku-reziserki-kiri-muratovij.html>

Театр

Вечірній Київ. – 2024. – 4 лист. У Києві відбулась театральна прем'єра за творами Василя Стефаника. – Скотнікова О.

На Новій сцені Національного академічного драматичного театру імені Лесі Українки відбувся прем'єрний показ вистави «Стефаник. Новели» за творами Василя Стефаника. У театрі акцентують на тому, що Василь Стефаник – видатний майстер соціально-психологічної новели. Режисер Євген Храмцов, вже відомий глядачам за виставою «Украдене щастя», та сценограф Пилип Нірод у своїй новій роботі, слідуючи письменнику, також прагнуть дослідити глибини людської екзистенції та суспільного життя. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/104550/>

Укрінформ. – 2024. – 3 лист. Прем'єра на Лівому березі: колективний сон за реальними подіями і трагедією Шекспіра. – Базів Л.

У розлогодному матеріалі – розповідь про виставу «На*l*t» від Тамари Трунової у Театрі драми і комедії на Лівому березі. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3922930-premera-na-livomu-berezi-kolektivnij-son-za-tragedieju-sekspira.html>

Музика

Укрінформ. – 2024. – 4 лист. У Національній філармонії відбудеться українська прем'єра концерту «Далеко від дому». – Інф.

У Національній філармонії 13 листопада за підтримки посольства Австралії в Україні відбудеться концерт «Далеко від дому» на музику Катерини Ліхути у виконанні Національного академічного духового оркестру України, повідомляє МКСК. Катерина Ліхута – австралійська композиторка із міжнародним визнанням, відома своїми потужними та інноваційними композиціями, які виконуються на провідних світових сценах. Народилася і виросла у Києві, у 2005 році емігрувала до США, а із 2012 року живе в Австралії. Візитівкою професійної музичної творчості композиторки є використання елементів українських мелодій. Для сценічного образу вона зазвичай обирає вишиванку, підкреслюючи глядачам усього світу своє коріння. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3923451-u-nacionalnij-filarmonii-vidbudetsa-ukrainska-premera-koncertu-daleko-vid-domu.html>

День. – 2024. – 4 лист. 11 листопада в Києві звучатиме музика польських композиторів-титанів ХХ століття в День відновлення польської Незалежності у виконанні славетної «Київської камерати». – Інф.

У концерті «Польська музика в Україні» ансамблю солістів «Київська камерата» під батуютою польсько-українського маестро Романа Реваковича звучатимуть твори Генрика Миколая Гурецького, Кшиштофа Пендерецького, Войцеха Кіляра та Миколая Пьотра Гурецького-сина. Роман Ревакович знайомить поляків з українською музикою, а українців – з польською. Багато років він організовує Дні української музики у Варшаві і щорічно влаштовує концерти польської музики в контексті світової класики – в Україні. Цього року концерти відбуваються у Хмельницькому, Полтаві Черкасах і два у Києві. Докладно про концерт:

<https://day.kyiv.ua/news/041124-11-lystopada-v-kyievi-zvuchatyme-muzyka-polskykh-kompozytoriv-tytaniv-khkh-stolittya-v>

Вечірній Київ. – 2024. – 4 лист. Берег любові крізь роки. Іво Бобул та Лілія Сандулеса виступлять із концертом в Києві. – Руденко Л.

10 листопада легенди української естради – Іво Бобул і Лілія Сандулеса – виступлять із концертом у Національному палаці мистецтв «Україна». Концерт «Береги любові крізь роки» відбудеться в рамках нового спільного концертного туру українськими містами. Стартує турне вже 12 жовтня у Чернігові та охопить понад 30 міст. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/104562/>

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2024. – 4 лист. У Києві відкрили фотовиставку на підтримку українських журналістів, які у полоні рф. – Скотнікова О.

З 4 листопада світлини виставки можна побачити у столичному Центрі журналістської солідарності НСЖУ. Автором проекту «Об'єднані серця сімей

зниклих безвісти» про українських журналістів у полоні є фотограф Євген Зінченко. «Для українських журналістів у полоні важлива кожна заява й знак підтримки. Через рідних та небайдужих людей ця інформація доходить до них і допомагає триматися!» – наголосив на відкритті експозиції світлин голова НСЖУ Сергій Томіленко. За словами першої секретарки НСЖУ Ліни Куш, яка побувала з експозицією у багатьох країнах Європи, цією виставкою Спільці вдалося донести іноземній спільноті, що дані про полонених українських колег – це не просто цифри, а конкретні долі медійників. Проект фотографій полонених журналістів реалізує НСЖУ за підтримки шведської організації Civil Rights Defenders. Докладно:

<https://vchirniy.kyiv.ua/news/104598/>

Вечірній Київ. – 2024. – 4 лист. Шість вимірів сучасного українського мистецтва: музей діаспори презентує цікавий артпроект. – Асадчева Т.

Нещодавно в Музеї української діаспори розпочався новий проект «Шість вимірів». У експозиції творчість шести митців: Олени Зарецької, Олени Сагун, Акеліни, Лілії Небери, Влада Кааса та Бони. Кураторка проекту Богдана Пислар розповідає, що ідея об'єднати в один проект цих митців була не випадковою, адже усі вони не лише представляють різні регіони України, але є надзвичайно успішними у своїй творчості. Виставка «Шість вимірів» триватиме до 1 грудня. Докладно:

<https://vchirniy.kyiv.ua/news/104591/>

Village Україна. – 2024. – 4 лист. Киянам пропонують здати старі ключі, щоб зробити їх частиною артоб'єкту. – Мельник К.

Мистецький проект «12» пропонує киянам здати свої старі ключі, щоб зробити їх частиною артоб'єкту «Ключ Києва». Це буде двометрова інсталяція з тисяч ключів містян, пояснює команда. Для неї вже зварили основу й почали вплітати ключі – до 12 листопада артоб'єкт буде готовий. За словами учасників проекту, вони вже мають тисячі ключів киян, які збирали ще з 60-х років минулого століття. Вони пояснюють, що такий артоб'єкт ще на початку 2000-х років хотів зробити архітектор Микола Кислий, утім тоді влада цього не дозволила. Тепер проект хочуть завершити й зібрали для цього команду митців. «Що саме відкриє «Ключ Києва» в першу чергу й хто стане першим ключником, розповімо окремо й не зараз», – коментує художниця й учасниця команди Аннабела Моріна. Ключі збиратимуть до 11 листопада 2024 року біля музею «Золоті Ворота». Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/356513-kiyanam-proponuyut-zdati-stari-klyuchi-schob-zrobiti-yih-chastinoyu-artob-rsquo-ektu>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Вечірній Київ. – 2024. – 4 лист. У київському кінотеатрі «Жовтень» стартував місяць європейського кіно: програма. – Катаєва М.

До 7 грудня 2024 року в кінотеатрі «Жовтень» проходитиме фестиваль «Місяць європейського кіно». Його щороку організовує Європейська

кіноакадемія (European Film Academy) за підтримки Міжнародної асоціації кінотеатрів Europa Cinemas, до якої входить і кінотеатр «Жовтень». Цьогорічний фестиваль включатиме до своєї програми «День європейського артхаусного кіно», що стане змогою для кіноманів зануритися у світ нетрадиційного та експериментального кіномистецтва. Завершиться «Місяць європейського кіно» 7 грудня на 37-й Премії Європейської кіноакадемії в Люцерні, де буде вшановано найкращі європейські фільми та їх творці. 5 листопада в день народження Кіри Муратової відбудеться спеціальний показ наново відсканованого фільму «Другорядні люди» 2001 року. Серед нових українських стрічок у межах фестивалю покажуть «Буча», «БожеВільні», «Назавжди – Назавжди», «Редакція», «Морена», документальні картини «Потяг до життя» та «Сімейний альбом». Серед європейських новинок продемонструють анімацію «Потік. Останній кіт на землі» (претендент від Латвії на «Оскар»), кримінальну комедію з елементами мюзиклу «Емілія Перес» (Приз журі та приз за найкращу жіночу роль Каннського кінофестивалю, 2024), фільм «Марія» про Марію Каллас з Анджеліною Джолі тощо. 16 листопада у кінотеатрі відкриють кіноклуб, а 17 – влаштують базар кіноплакатів за донати до ЗСУ. Видання публікує повну програму Місяця європейського кіно у кінотеатрі «Жовтень». Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/104588/>

Вечірній Київ. – 2024. – 4 лист. Сюрреалізм української дійсності та бабак степовий: у столиці показали стрічку «Редакція». – Катаєва М.

У матеріалі – розповідь про другий фільм Романа Бондарчука «Редакція», присвячений рідній Херсонщині, світова прем'єра якого відбулася на Берлінале. Також – про самого режисера та про знімання стрічки. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/104552/>

Фокус.–2024. – 4 лист. Що варто подивитися з 53-ї «Молодості»: 6 нових фільмів, які має побачити кожен. – Грисюк В.

53-й Київський міжнародний кінофестиваль проходив у столиці з 23 жовтня по 3 листопада. Серед низки фільмів з різних країн світу є ті, що чіпляють за живе. У матеріалі – розповідь про кінофільми «Все, що ми уявляємо як світло», режисерка Паял Кападія (Індія); «Самотність», режисерка Нінна Палмадоттір (Ісландія); «Необроблений діамант», режисерка Агат Рідінже (Франція); «Сентиментальна подорож до планети Параджанова», режисер Тарас Томенко (Україна); «Антарктида: Щоденники війни», режисер Володимир Хомко (Україна, Велика Британія, Швейцарія, США); «Забій», режисер Адам Мартінець (Чехія, Словаччина). Докладно:

<https://focus.ua/uk/opinions/676916-shcho-podivitisya-v-kino-6-filmiv-yaki-maye-podivitis-kozhen-v-2024-roci>

Укрінформ. – 2024. – 4 лист. Фільм «Ти – Космос» здобув нагороди на кінофестивалі у Трієсті. – Інф.

Науково-фантастична трагікомедія «Ти – Космос» режисера Павла Острікова здобула три нагороди на міжнародному фестивалі в Трієсті (Італія), повідомляє Державне агентство України з питань кіно в Фейсбучі. «Фантастична стрічка режисера Павла Острікова здобула три нагороди на фестивалі у Трієсті, що проходив з 29 жовтня по 3 листопада: Asteroide award; Audience award (The Begin Hotels); INAF event horizon award», – йдеться у повідомленні. У Держкіно повідомляють, що у листопаді фільм буде представлено ще на восьми міжнародних кінофестивалях. Фільм створений за підтримки Держкіно України у копродукції України та Бельгії. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3923290-film-ti-kosmos-zdobuv-nagorodi-na-kinofestivali-u-triesti.html>

УНІАН. – 2024. – 4 лист. Вийшов трейлер українського комедійного треш-горору «Морена» з позначкою 18+: коли в кінотеатрах. – Григоренко М.; Укрінформ. – 2024. – 4 лист. Вийшов трейлер фільму жахів «Морена». – Інф.

Вийшов офіційний трейлер комедійного треш-горору режисера Сергія Альошечкіна «Морена», повідомило Державне агентство з питань кіно. Карпатський містичний горор «Морена» створений компанією Ganza Film за підтримки Держкіно. У серпні стрічка здобула головну премію від Токуо Horror Film Festival у номінації «Найкращий художній фільм». В український прокат «Морена» вийде у грудні. Докладно:

<https://www.unian.ua/lite/kino/morena-treyler-i-data-vihodu-ukrajinskogo-komediynogo-tresh-gororu-z-poznachkoyu-18-12809118.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3923337-vijsov-trejler-ukrainskogo-filmu-zahiv-morena.html>

УНІАН. – 2024. – 4 лист. В українському фільмі «БожеВільні» знявся актор, що виїхав до РФ: у Film.ua прокоментували. – Яніна К.

В Україні 31 жовтня відбулася довгоочікувана прем'єра української драми «БожеВільні», яку зрежисував Денис Тарасов. У фільмі знявся актор Роман Якимчук, який виїхав до РФ ще до початку повномасштабного вторгнення. У кінокомпанії Film.ua прокоментували ситуацію та відповіли, чому сцени зі зрадником не перезняли або не вирізали. Представники Film.ua заявили, що сцени з Якимчуком неможливо було вирізати. Вони переконані, що, якби це зробили, то втрапився сенс та зміст історичної драми. Перезняти стрічку, мовляв, також неможливо, оскільки більшість локацій, де знімався зрадник, більше не існує. На додаток, у кінокомпанії вказали, що з Романом ніхто з команди «БожеВільних» не підтримує зв'язок. Вони вважають, що через втечу одного актора, не можна знецінювати роботу інших. Докладно:

<https://www.unian.ua/lite/kino/bozhevilni-u-film-ua-vidpovili-chomu-ne-virizali-sceni-z-aktorom-romanom-yakimchukom-yakiy-vijhav-do-rf-12810015.html>

Український тиждень. – 2024. – 4 лист. Французька література в Україні: Гонкурівські лауреати, бандесіне, класика. – Романцова Б.

«Якби 20 років тому ви попросили в книгарні книжку французького автора, майже напевне вам запропонували б класику шкільної програми, на кшталт Мольєра або Гюґо. Сьогодні на вибір є мальописи, лауреати Гонкурівської премії та Нобелівки, останні бестселери, вигадлива дитяча література, інтелектуальне читво. Та чи достатньо? Чи вдовольняє видавнича пропозиція читацький попит? І чим ситуація на ринку дорослої літератури відрізняється від дитячої? Про все це «Український тиждень» поговорив із чотирма досвідченими перекладачами. **Олексій Абраменко** згадує, що десять років тому, коли він починав перекладати із французької белетристику, пропозицій було небагато, питання, які книжки мають з'явитися на ринку, не стояло, а системи в замовленнях не було помітно. Як приклад популярного письменника Абраменко згадує автора трилерів Мішеля Бюссі... Серед проєктів, над якими випадає працювати, Олексій виокремлює три категорії: 1) комікси для дітей 8–10 років, дитяче та підліткове фентезі; 2) янг-едалт і сучасні романи про стосунки (зокрема і квір-романи), 3) умовну класику (Проспер Меріме, Антуан де Сент-Екзюпері, Віктор Гюґо, Ромен Гарі, зокрема й те, що вже перекладали раніше, але з'явилася потреба у новому прочитанні). Серед актуальних перекладів – чимало лауреатів Гонкурівської премії останніх років, як-от Джонатан Літтел, Мішель Вельбек, Нікола Матьє, – коментує Абраменко. Втім, і потрапляння до списку Ренодо, Феміни чи навіть Гонкурів не гарантує публікації. Додам, що до Нобелівки видавці доходять ще повільніше, ніж до гучних текстів останніх років, тож здебільшого на ринку доступні 2–3 тексти нобеліатів, часто – у тематичних серіях. Популярні письменники, на кшталт Фредеріка Бегбеде, також завжди мали добрі шанси на переклад. Цьому сприяють і екранізації, і помітні наклади на батьківщині автора. Тут слід відзначити ще одну важливу тенденцію: якщо раніше чимало українських видавців звертали увагу на тайтли, що продаються у Росії, то сьогодні важливими є показники саме оригінального видання. Так роман Ерве Ле Телльє «Аномалія», за який автор дістав Гонкурівську премію 2020 року, вийшов у Франції накладом понад мільйон примірників – і, звісно, був перекладений українською. Окрема важлива тенденція – поступове заповнення лакун класичного канону... **Роман Осадчук** зазначає, що, як і у випадку з іспаномовною літературою, французьких авторів у нас знають гірше, ніж англійських, і великі видавці здебільшого зосереджуються на перекладах з англійської: «Звісно, французькою виходить те, що більше відоме. Той самий Гарі чи класика від «Лабораторії» (Екзюпері, Мопассан)». Роман додає, що згадані переклади для «Видавництва Жупанського» і «Comubook», зокрема два видання Антонена Арто, а також «Іммораліст» Жіда, були його приватною ініціативою, яку підтримав видавець...». Серед видавців, готових працювати із книжками менш відомих авторів, Осадчук називає «Видавництво Анетти Антоненко», де вийшло чимало новинок у перекладі Івана Рябчія... Окреме місце на нашому ринку посідають переклади французької дитячої літератури, про що «Український тиждень» розпитав письменницю і перекладачку **Мію**

Марченко. Мія зазначає, що французька дитяча література висвітлює складні теми, як-от втрату, важку хворобу, залежність... Конкурентність французькій дитячій літературі забезпечують і небанальні персонажі у книжках. Дорослу французьку літературу часто пов'язують із формальними експериментами. Тексти-лабіринти, фігурна поезія, авангардний театр – все це в українського читача асоціюється насамперед із французькою літературною традицією. Схожі тенденції помічаємо і в дитячих книжках... Графічна література – ще одна вагома лінійка перекладів із французької... Втім, тут варто додати, що традиція читання бандесіне і графічних творів у нас лише зароджується. Перекладач альбомів Ерже «Чорний острів» і «Фараонові сигари» із серії «Пригоди Тентена і Мілу» **Сергій Рева** зазначає, що поки цікавість до французьких і бельгійських мальовписів не така висока, як хотілося б, однак вона поступово зростає... Тож якщо поглянути на переклади із французької мови в Україні, можемо побачити низку важливих тенденцій: увагу до текстів, відзначених преміями, поступове збільшення кількості серій бандесіне, повільне, однак невпинне заповнення лакун у лінійці класичних книжок. Втім, поки що цікавість видавців до франкомовної літератури відчутно нижча, ніж до англomовної, і за французьким літпроцесом ми не встигаємо, навіть якщо брати до уваги лише книжки першого ряду, які точно варто перекласти. Лишається сподіватися на сприяння культурних інституцій і збільшення потужностей нашого книжкового ринку. І, звісно, на перекладачів, бо все тримається саме на них». Докладно:

<https://tyzhden.ua/frantsuzka-literatura-v-ukraini-gonkurivski-laureaty-bandesine-klasyka/>

Музейна справа

Укрінформ. – 2024. – 4 лист. У Варшаві українські музейники обговорюють роль музеїв у відновленні України. – Інф.

Представники близько 130 музеїв з усієї України зібралися у Варшаві на дводенну конференцію щодо деколонізації музейних практик і визначення ролі музеїв у відновленні України. У варшавській конференції «Заповнення сліпих плям 2.0: Нові наративи та роль музеїв у відновленні України», крім українських музейників, беруть також участь партнерські установи з України, Польщі та Німеччини. Під час відкриття конференції заступниця міністра культури і стратегічних комунікацій України Анастасія Бондар підкреслила, що триває десятий рік війни, а з іншого боку через два тижні буде 1000 днів із початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну. За її словами, цей період для багатьох став епохою переосмислення особистих цінностей, професійних цілей і національних пріоритетів. Заступниця міністра підкреслила, що, говорячи про українську культуру, не можна оминати важливу роль музеїв у відновленні країни. «Дійсно, в багатьох українських музеях ми бачимо потребу деколонізації – потребу зняти шари чужих наративів, щоб виявити справжню сутність українського. Цей процес непростий... Але сьогодні ми маємо можливість самостійно вирішувати, як саме ми хочемо відтворити свою історію та які уроки винесемо для майбутнього», – наголосила Бондар. Вона підкреслила, що Україна завжди була багатогранною, і саме ця єдність у

регіональному і культурному розмаїтті робить українців унікальними. Своєю чергою перший заступник голови комітету Верховної Ради з питань гуманітарної та інформаційної політики Ірина Констанкевич зазначила, що Україна сьогодні відчуває підтримку поляків і німців, завдяки чому є сильнішою і впевненішою у боротьбі з російським агресором. Вона зачитала вітальний лист від Голови ВР Руслана Стефанчука. У ньому йдеться про вдячність міжнародним партнерам за увагу до важливого питання підтримання української культури в умовах збройної агресії РФ. Заступниця глави МЗС Польщі Генрика Мосціцька-Дендис наголосила, що польсько-німецько-українська співпраця у підтримці українських музеїв дозволяє трьом країнам побудувати справжнє партнерство. Вона наголосила, що російська агресія – це не лише загарбання територій, але й наступ на українську ідентичність, намагання стерти український народ з мапи Європи. За словами спікерки, намагаючись нищити українські музеї, бібліотеки, храми, агресор парадоксально досяг протилежного: «Україна у сенсі ідентичності та національної спільноти сьогодні сильніша, ніж будь-коли, зберігаючи свою культуру, мову та незалежність». Заступниця міністра культури і національної спадщини Польщі Марта Ценьковська, у свою чергу, зазначила, що її відомство активно підтримує українську культуру, реалізовує багато проєктів в Україні на десятки мільйонів євро. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3923413-u-varsavi-ukrainski-muzejniki-obgovoruut-rol-muzeiv-u-vidnovlenni-ukraini.html>

Village Україна. – 2024. – 4 лист. Дивіться, який Музей новітнього мистецтва відкрили в Києві. – Кіхтенко В.

Роботи сучасних українських митців зустрічають відвідувачів на яскравих стінах. Ідея пофарбувати стіни в яскраві кольори належить художнику Анатолію Криволапу. Його картина з циклу «Український мотив» одразу впадає в око, коли заходиш у Музей новітнього мистецтва. Відкриття музею відбулося 1 листопада, а з 2 листопада він почав роботу для всіх відвідувачів на території Київської міської галереї мистецтв «Лавра». Віледж побував на відкритті музею й поспілкувався з ініціаторкою його створення та директоркою галереї мистецтв «Лавра» Тетяною Міроною. Це місце, де хочуть створити безперервний доступ до найактуальніших творів сучасного мистецтва. Ідеться саме про твори останніх тридцяти років, від 1990-х до 2020-х, пояснює Тетяна Міронова, яка досліджує цей період і в науковій діяльності. Для створення експозиції ініціаторка створення музею консультувалася з художником Анатолієм Криволапом і митцями з Академії мистецтв України. До виставки ввійшли «найбільш знакові роботи найвідоміших художників», які можна назвати «класикою сучасного мистецтва», каже Тетяна Міронова. В експозиції нині – роботи дванадцяти сучасних українських художників. У добірці музею Анатолій Криволап, Олег Тістол, Олександр Гнилицький, Олег Голосій, Борис Михайлов, Віктор Сидоренко, Тіберій Сільваші, Олександр Ройтбурд, Олександр Животков, Назар Білик, Олександр Сухоліт та Арсен Савадов. Роботи для виставки надали самі художники та колекціонери. Ідея створення

музею з'явилася ще до початку повномасштабної війни. Поява Музею новітнього мистецтва – це міжмузейний проект: колекцію створив і надав Музей новітнього мистецтва, який офіційно має свою ГО, але експозицію розмістили в приміщеннях міської галереї «Лавра». Створення Музею новітнього мистецтва підтримали муніципальна галерея мистецтв «Лавра» й Департамент культури КМДА. У майбутньому хочуть створити опікунську раду музею, куди зможуть долучатися меценати, які хотіли би збирати колекцію музею. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/art/356539-divitsya-yakiy-muзей-novitnogo-mistetstva-vidkrili-v-kievi>

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2024. – 4 лист. В Україні через російську агресію пошкоджені 1 179 об'єктів культурної спадщини. – Інф.

В Україні внаслідок повномасштабної російської агресії зазнали пошкодження 1179 пам'яток культурної спадщини, з них у жовтні – 10. Про це повідомляє МКСК. «За інформацією, поданою обласними та Київською міською військовими адміністраціями, за жовтень загальна чисельність постраждалих пам'яток культурної спадщини регіонів зросла на 10 одиниць і наразі складає 1179 об'єктів. З них національного значення – 120, місцевого – 990, щойно виявлених – 69», – ідеться в повідомленні. Зазначається, що повторні влучання у пошкоджені раніше пам'ятки культурної спадщини відбулися в Запорізькій, Харківській, Херсонській та Дніпропетровській областях. Нові – в Донецькій, Харківській, Херсонській та Запорізькій областях. Загалом пошкодження зазнали пам'ятки культури у 18 областях та Києві. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3923345-v-ukraini-cerez-rosijsku-agresiu-poskodzeni-1-179-obektiv-kulturnoi-spadsini.html>

Вечірній Київ. – 2024. – 4 лист. Відновлення архітектурних перлин: у столиці відрестарують садибу Лапинського. – Асадчева Т.; Village Україна. – 2024. – 4 лист. Садибу Лапинських на вулиці Гончара відреставрують. Ось візуалізації. – Мельник К.

Консультативна рада при Департаменті охорони культурної спадщини КМДА (ДОКС) схвалила концепцію реставрації будівлі за адресою вул. Олеся Гончара, 60. «Першим етапом стане ремонт фасаду, щоб відновити первісний вигляд цієї унікальної архітектурної споруди. Садиба Марії Лапинської побудована на початку ХХ століття, вирізняється неоготичними рисами та гармонійно поєднується з навколишнім ландшафтом. Будівля відома своєю історичною знаковістю, оскільки на момент зведення була найвищою спорудою Києва», – повідомляється у дописі. За словами директорки ДОКС Марини Соловйової впродовж останніх років, активісти та місцеві мешканці неодноразово наголошували на необхідності реставраційних робіт, для збереження не лише самого будинку, але й інших елементів архітектурного ансамблю пам'ятки: огорожі, міста, сходів з парпетом, майданчика та

підпирного муру. Реставраційні роботи проходять у декілька етапів. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/104580/>

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/356527-sadibu-lapinskih-na-vulitsi-gonchara-vidrestavruyut-os-vizualizatsiyi>

Village Україна. – 2024. – 4 лист. Ось як каплицю Вітте на Байковому кладовищі очистили від дерев. Тепер її мають оцифрувати. – Мельник К.

Волонтери благодійного фонду «Гуртум» очистили від дерев каплицю Вітте на Байковому кладовищі разом зі спільнотою «Україна Інкогніта». Фрагменти оздоблення й зруйновані частини каплиці, зокрема шпиль, вони зібрали й зберегли. Тепер планують створити 3D-модель каплиці, щоб визначити, які консерваційні й реставраційні роботи треба провести й скільки вони коштуватимуть. Каплицю Вітте на Байковому кладовищі архітектор Городецький звів у 1910 році. Це бетонна споруда в неоготичному стилі, яка перегукується з іншою роботою митця – костелом Святого Миколая. Обидві споруди мали однакові шпиль. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/356515-os-yak-kaplitsyu-vitte-ochistili-vid-derev-teper-yiyi-mayut-otsifruvati>

Village Україна. – 2024. – 4 лист. Лісопильню Сніжка на Турівській майже повністю розібрали – Перов. – Гриненко В.

Лісопильню Сніжка 1902 року, що на вулиці Турівська, 29-А, майже повністю розібрали будівельники забудовника, повідомляє активіст і пам'яткоохоронець Дмитро Перов. «Прикриваючись величезним намальованим полотном, забудовник ще з літа 2022 року розбирає лісопильню Сніжка. Тепер, коли «потьомкінського» банера немає, стало очевидно, чим увесь час займався забудовник», – каже Дмитро. Нині в центрі Києва понад 100 будівель так само завішані замальованими фасадами, за якими історичні будівлі «потроху розбирають або свідомо доводять до руйнації, щоби потім побудувати там ТРЦ або ЖК», запевняє Дмитро Перов. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/356535-lisopilnyu-snizhka-na-turivskiy-mayzhe-povnistyu-rozibrali-ndash-perov>

УНН. – 2024. – 5 лист. У Маріуполі окупанти знищили монументальні панно – міськрада. – Шрамко Ю.

У тимчасово окупованому Маріуполі знищено композицію з п'яти сграфіто авторства Сергія Баранніка та Ахмета Фатхі в школі №7. Загарбники також знищили десятки інших мозаїчних панно відомих художників у місті. Про це повідомляє журналіст та дослідник маріупольських мозаїк Іван Станіславський. Докладно:

<https://unn.ua/news/u-mariupoli-okupanty-znyshchyly-monumentalni-panno-miskrada>

NV. –2024. – 4 лист. Порожні ліжка. У Нью-Йорку американський фотограф створив інсталяцію, присвячену українським дітям, яких викрала Росія. – Інф.

Американський фотограф Філ Бюлер створив інсталяцію «Порожні ліжка», яку нещодавно встановили у Нью-Йорку. Вона складається з фото, зроблених в Україні під час візиту фотографа в минулому місяці. Про це розповіла організація Bring Kids Back UA. Світлини, на яких зображені порожні дитячі ліжка, встановили вздовж вулиці, аби прохожі могли дізнатися більше про українських дітей, яких Росія незаконно вивозить. Виставка триватиме до 30 листопада. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/socium/u-nyu-yorku-vidkrilasya-vistavka-porozhni-lizhka-shchemlivi-foto-50463659.html>

Укрінформ. – 2024. – 4 лист. Гонкурівська премія оголосила лавреата. – Інф.

Гонкурівську премію з літератури виграв алжирський франкомовний письменник Камель Дауд за роман «Гурії». Про це 4 листопада оголосило спеціальне гонкурівське журі. Роман «Гурії» – це історія алжирської дівчинки Оби, жертви громадянської війни, що тривала в Алжирі із 1992 по 2002 рік. Через поранення вона не може говорити, тому змушена жити наодинці зі своїми гіркими думками. Оба переживає і нещодавні події, і відгомін війни 1950-х. Книгу заборонено в Алжирі, оскільки роман суперечить статті Хартії миру й національного примирення, яка забороняє роз'яструвати «рани національної трагедії». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3923322-gonkurivsku-premiu-vigrav-pismennik-alzirskogo-pohodzenna-kamel-daud.html>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm